

11/2019  
22 grudnia 2019



# Biuletyn PTA



*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy wszystkim spokojnych chwil w gronie rodzinnym oraz wielu sukcesów w Nowym Roku. Nasza rola jako spadkobierców tych, co gwiazdom służyli i zostali pouczeni dokąd iść, jest nie do przecenienia. Patrząc w gwiazdy nie zapominajmy o stąpieniu po ziemi.*

Zarząd PTA

---

## Aktualności

---

### Polska planeta i gwiazda

17 grudnia 2019 r. Międzynarodowa Unia Astronomiczna (IAU) ogłosiła wyniki globalnego konkursu IAU100 NameExoWorlds na nazwy planet pozasłonecznych. Od tej pory w kosmosie będzie gwiazda o nazwie **Solaris** i planeta nazwana **Pirx**.

Nazwa Solaris nawiązuje do tytułu powieści Stanisława Lema (1921-2006), najśłynniejszego polskiego pisarza science-fiction. W powieści wydanej w 1961 roku Solaris to planeta pokryta przez olbrzymi ocean. Jednak w konkursie IAU100 NameExoWorlds nazwę tę nadano gwiazdzie. Z kolei Pirx jest postacią z twórczości Lema, znaną np. ze zbioru opowiadań „Opowieści o pilocie Pirxie”. Nazwy wyłonione w konkursie mają status oficjalnych i będą używane równolegle z oznaczeniami naukowymi obiektów. W etapie zgłaszania propozycji nazw mieszkańcy Polski nadesłali 2866 propozycji par nazw, co jest jednym z czołowych wyników na świecie. Z kolei w etapie publicznego głosowania napłynęły 88162 głosy, czyli najwięcej spośród wszystkich krajów (następna była Hiszpania z dwuipółkrotnie mniejszą liczbą głosów). Polskie głosy stanowią 21% całkowitej liczby głosów drugiego etapu na świecie. W polskim głosowaniu wygrała para nazw Geralt/Ciri, jednak IAU nie zaakceptowała tych nazw i wybrała propozycję z miejsca drugiego (Solaris/Pirx).



## Bal Astronoma

Zapraszamy na Bal Astronoma, który odbędzie się **18 stycznia 2020 r.** o godz. 19:30 w **Krakowie**.

Formularz rejestracyjny znajduje się pod adresem: <https://forms.gle/fqQ2FNCRPdkW6Sdh7> (nie ma potrzeby wypełnienia formularza przez osoby, które już to wcześniej zrobiły). Wpłaty prosimy dokonywać na numer konta 93 1160 2202 0000 0000 2906 0524 (z dopiskiem Bal Astronoma, imię i nazwisko) do dnia **10 stycznia 2020 r.**

## Wizyty astronomów w szkołach

Prezentujemy krótkie podsumowanie dotychczasowego przebiegu akcji "Wizyty astronomów w szkołach". Projekt okazał się niezwykle ciekawy dla szkół, o udział w nim zaaplikowało aż 1800 placówek szkolnych. To liczba zbyt duża do odwiedzenia w krótkim czasie (od września do grudnia), ale mamy plany kontynuowania wizyt w szkołach w kolejnych latach. Został złożony wniosek grantowy do MNiSW na ten cel na lata 2020-2021, czekamy na wyniki konkursu grantowego. Stan na koniec roku 2019 to nieco ponad 200 szkół z przydzielonym im astronomem, z czego około 150 zostało już odwiedzonych.

Zachęcamy Państwa do zgłaszania się do projektu ([iau@pta.edu.pl](mailto:iau@pta.edu.pl)). Chęć odwiedzania szkół zgłosiło do tej pory ponad 30 astronomów.

## Kolekcja meteorytów PTA

W ramach realizacji "Wizyt astronomów w szkołach" PTA rozpoczęło tworzenie edukacyjnej kolekcji meteorytów. Meteoryty mogą być ciekawym "eksponatem" do pokazania na żywo uczniom, a oprócz tego będą wykorzystywane przy innych działaniach edukacyjnych i popularyzacyjnych. Założeniem kolekcji jest jej mobilność - możliwość zabierania w różne miejsca. Aktualnie zestawy znajdują się w Warszawie i Olsztynie, planowane są zakupy zestawów meteorytów dla kolejnych miast.

## Teleskopy PTA

Dodatkowo PTA zakupiło dwa teleskopy (Celestron Nexstar 127 SLT, średnica 12,7 cm, ogniskowa 1500 mm, Maksutow-Cassegrain) dla celów pokazów nieba podczas pikników astronomicznych i innych wydarzeń. W zestawie jest też filtr słoneczny. Teleskopy znajdują się w Warszawie (siedziba PTA w CAMK PAN) i Toruniu (Urania). Mogą być wykorzystywane przy różnych wydarzeniach prowadzonych lub wspieranych przez PTA i Uranie.

---

## Ogłoszenia

---

### Składki członkowskie

Przypominamy o opłaceniu składek członkowskich PTA.

Podczas 39. Zjazdu PTA w Olsztynie Walne Zebranie Członków ustaliło podniesienie składki od 2020 roku do 120 zł rocznie. Składka dla studentów i doktorantów pozostanie na dotychczasowym poziomie (90 zł). Członkowie PTA, będący na emeryturze są zwolnieni z opłacania składki.

Szczegóły znajdują się na stronie: <https://www.pta.edu.pl/skladki>

### Praca w IAU

Międzynarodowa Unia Astronomiczna (IAU) poszukuje osoby na stanowisko IAU International Fundraiser. Osoba na tym stanowisku będzie współpracować z Prezydent IAU - prof. Ewine van Dishoeck, Dyrektorem Office of Astronomy for Development (OAD) oraz grupą Astronomy & Society w Leiden Observatory. Wymagane jest ukończenie astronomii lub pokrewnych kierunków oraz doświadczenie w pisaniu i koordynowaniu wniosków grantowych. Termin składania aplikacji: 13 stycznia 2020 r.

<https://www.iau.org/news/announcements/detail/ann19070/>

### Warsztaty JWST

W dniach **11-13 marca 2020** w Toruniu odbędzie się workshop dotyczący planowania obserwacji i pisania propozycji na JWST. Więcej informacji na temat wydarzenia zostanie rozesłane w najbliższym czasie, motywację do organizacji serii warsztatów w Europie można znaleźć na stronie internetowej: <https://www.spacetelescope.org/forscientists/announcements/sci19013/?lang>

---

## Polskie Towarzystwo Astronomiczne

ul. Bartycka 18,  
00-716 Warszawa  
[www.pta.edu.pl](http://www.pta.edu.pl)  
[zarzad@pta.edu.pl](mailto:zarzad@pta.edu.pl)